

Číslo spisu: 23400/2026-M_OSKP
Číslo záznamu: 66768/2026

V Bratislave, 30. júna 2026

ROZHODNUTIE

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) ako správny orgán príslušný podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 406/2025 Z. z. o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o inšpekcii v sociálnych veciach“) a podľa ustanovenia § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej ako „správny poriadok“)

UKLADÁ

poskytovateľovi sociálnej služby

Centrum sociálnych služieb – AVE

Športovcov 671/23, 018 41 Dubnica nad Váhom, IČO 00632384,
(ďalej len „účastník konania“, „poskytovateľ sociálnej služby“ alebo „dozorovaný subjekt“)

POKUTU

vo výške 1 000 EUR (tisíc eur)

podľa ustanovenia § 10 ods. 2 písm. b) prvého bodu zákona o inšpekcii v sociálnych veciach účinného do 31. 12. 2025

ZA SPRÁVNÝ DELIKT V OBLASTI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

podľa ustanovenia § 101 ods. 1 písm. b) zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov účinného do 31. 12. 2025 (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), ktorého sa účastník konania ako poskytovateľ sociálnej služby **dopustil** v mieste poskytovania sociálnej služby (Športovcov 671/23, 018 41 Dubnica nad Váhom) **tým, že pri poskytovaní sociálnej služby porušil povinnosť podľa ustanovení § 10 zákona o sociálnych službách tak, že opakovane používal nedovolené prostriedky telesného obmedzenia** u pána [REDAKOVANÉ] prijímateľa sociálnej služby – fixačné pásy horných končatín, ktoré zákon o sociálnych službách **nepripúšťa**, a to v takých situáciách, kedy sa poskytovateľ sociálnej služby domnieval, že by konaním prijímateľa sociálnej služby mohol byť priamo ohrozený jeho život alebo jeho zdravie.

Uloženú pokutu je účastník konania povinný uhradiť do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, číslo účtu v tvare IBAN: SK25 8180 0000 0070 0010 6675, konštantný symbol: 0558, variabilný symbol: 667682026.

ODÔVODNENIE ROZHODNUTIA

1. Inšpekcia v sociálnych veciach ministerstva (ďalej len „ISV“) na základe poverenia na výkon dozoru č. 278/2025/OdISVNR_SS zo dňa 31. 07. 2025 začala 12. 08. 2025 výkon dozoru u poskytovateľa sociálnej služby. Preverovaným obdobím bol čas od 01. 05. 2025 do 12. 08. 2025. Predmetom dozoru bolo okrem iného dodržiavanie povinností poskytovateľa sociálnej služby pri ochrane života, zdravia a dôstojnosti prijímateľa sociálnej služby podľa ustanovenia § 10 zákona o sociálnych službách.
2. Výsledným materiálom z dozoru je protokol o výsledku dozoru zo dňa 15. 10. 2025, voči ktorému poskytovateľ sociálnej služby **nepodal námietky**. Výkon dozoru bol platne skončený dňa **12. 11. 2025** prerokovaním protokolu s poskytovateľom sociálnej služby.

K VÝROKU ROZHODNUTIA

3. Dozorom bolo zistené, že poskytovateľ sociálnej služby v dozorovanom období neplnil povinnosti podľa ustanovenia § 10 ods. 1 a ods. 3 zákona o sociálnych službách, teda pri poskytovaní sociálnej **služby opakovane používal mechanické obmedzenie horných končatín certifikovanými fixačnými pásmi** u pána [REDAKOVANÉ] **na elimináciu rizika vytiahnutia zavedenej sondy pre perkutánnu endoskopickú gastrostómiu (ďalej len „PEG“), ktorých použitie zákon o sociálnych službách nepripúšťa.**
4. V osobnom spise prijímateľa sociálnej služby, [REDAKOVANÉ], sa nachádzajú dokumenty s označením: „Rozpis obmedzenia prijímateľa sociálnej služby“ (ďalej len „rozpis obmedzenia prijímateľa“). Zo záznamov z hlásenia sestier vyplýva, že menovanému prijímateľovi sociálnej služby sa začala poskytovať sociálna služba v dozorovanom subjekte odo dňa 24. 06. 2025, kedy sa v registri obmedzení prijímateľa nachádza prvý záznam o obmedzení prijímateľa pána [REDAKOVANÉ]. V predloženom rozpise obmedzení prijímateľa sú popísané dôvody, konkrétny čas obmedzenia, správanie klienta a podpis sestry ako napr.: „*Klient nepokojný, dezorientovaný, silou si ťahá PEG hadičku v oblasti žalúdka. Nerozumie vysvetleniu, že si poškodí zdravie. Fixované horné končatiny.*“
5. Zamestnanci zdravotníckeho úseku v rozhovoroch počas výkonu dozoru potvrdili, že prijímateľovi pánovi [REDAKOVANÉ] **opakovane fixovali, najmä počas kŕmenia sondou, horné končatiny certifikovanými fixačnými pomôckami**, a to **z preventívnych dôvodov**, aby nedošlo k ohrozeniu života a zdravia samotného prijímateľa sociálnej služby. Zo zápisov o obmedzení prijímateľa sociálnej služby uvedených v „REGISTRI OBMEDZENÍ“ vyplýva, že k situácii však nedochádzalo len počas kŕmenia sondou – fixácia horných končatín prijímateľa sociálnej služby trvala od 5 do 10,5 hodín denne (24.06.2025 nepretržite od 13:30 do 20:00 hod.). Ako v rozhovore uviedla vedúca sestra, prijímateľovi pánovi [REDAKOVANÉ] fixovali certifikovanými fixačnými pásmi horné končatiny len do obdobia, kým nezaobstarali špeciálne návleky na ruky/rukavice, ktoré začali u prijímateľa používať ako preventívne opatrenie k zabráneniu poškodenia/vytrhnutia PEG hadičky samotným prijímateľom. Zo záznamov v registri

obmedzení prijímateľa vyplýva, že špeciálne návleky na ruky/rukavice začali zamestnanci u prijímateľa pána [REDACTED] používať odo dňa 30. 06. 2025 vrátane. Z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu bol prijímateľ pán [REDACTED] dňa 19. 07. 2025 hospitalizovaný v zdravotníckom zariadení a dňa 25. 07. 2025 zomrel.

6. Poskytovateľ predložil ISV „REGISTER OBMEDZENÍ“, v ktorom eviduje päť záznamov týkajúcich sa telesného obmedzenia prijímateľa pána [REDACTED], označených ako: „Zápis o obmedzení prijímateľa sociálnej služby č. 1 – 5“ zo dňa 24. 06. 2025, zo dňa 25. 06. 2025, zo dňa 26. 06. 2025, zo dňa 28. 06. 2025 a zo dňa 29. 06. 2025. Z predložených zápisov o obmedzení prijímateľa sociálnej služby vyplýva, že poskytovateľ používal v období od 24. 06. 2025 do 29. 06. 2025 u prijímateľa sociálnej služby pána [REDACTED] rovnaké nepovolené telesné obmedzenie – fixovanie horných končatín v trvaní: 24. 06. 2025 – 10,5 hodín, 25. 06. 2025 – 8,5 hodín, 26. 06. 2025 – 8 hodín, 28. 06. 2025 – 5 hodín, 29. 06. 2025 – 6 hodín.
7. Dozorovaný subjekt predložil ISV dokument s označením „Plán riešenia rizikovej situácie („Rizikový plán“)“ prijímateľa pána [REDACTED] zo dňa 24. 06. 2025. V uvedenom dokumente má menovaný prijímateľ popísané, že mu „hrozí riziko vytrhnutia PEG sondy, čo by mohlo mať za následok, že by nemohol prijímať stravu a ocitol by sa v ohrození života.“ Ako spôsob, ktorým bude riziko minimalizované na prijateľnú úroveň poskytovateľ uvádza: „Použitie špeciálnej pomôcky na ruku, ktorá mu umožní pohyb hornej končatiny, ako zabránenie vytrhnutia PEG sondy.“
8. Poskytovateľ sociálnej služby tak na zvládnutie rizikovej situácie, preventívne i v situácii, kedy aj mohlo byť priamo ohrozené zdravie/život prijímateľa sociálnej služby opakovane používal prostriedok telesného obmedzenia prijímateľa sociálnej služby, a to fixáciu horných končatín fixačnými pásmi, ktorý platná právna úprava – zákon o sociálnych službách – nepripúšťa. Údaje o **opakovanom použití telesného obmedzenia prijímateľa dozorovaný subjekt** poskytol ministerstvu prostredníctvom elektronického formulára zaslaného do informačného systému sociálnych služieb.
9. Zákon o sociálnych službách vo svojom ustanovení § 10 ods. 1 určuje pre poskytovateľa sociálnych služieb primárne zákonné pravidlo, a to pri poskytovaní sociálnych služieb v zariadení nepoužívať prostriedky netelesného a telesného obmedzenia prijímateľa sociálnej služby. Zákonnou výnimkou, možným odklonom od tohto pravidla, je situácia, ak je priamo ohrozený život alebo priamo ohrozené zdravie prijímateľa sociálnej služby alebo iných fyzických osôb. I vtedy je však možné použiť prostriedky obmedzenia prijímateľa sociálnej služby len na čas nevyhnutne potrebný na odstránenie priameho ohrozenia, pričom podľa ustanovenia § 10 ods. 4 zákona o sociálnych službách majú prostriedky obmedzenia netelesnej povahy prijímateľa sociálnej služby prednosť pred použitím prostriedkov telesného obmedzenia. Ide teda o prostriedky ultima ratio, na ktoré je v daných súvislostiach potrebné nahliaďať aj kritériom nevyhnutnosti, pretože platí a musí platiť, že možnosť použitia obmedzovacích prostriedkov nemôže byť natoľko bežná a jednoduchá záležitosť, aby bolo pre subjekt výhodnejšie rezignovať na iné miernejšie/šetrnejšie prostriedky zvládnutia rizikovej situácie, či situácie, v ktorej je priamo ohrozený život alebo priamo ohrozené zdravie prijímateľa alebo iných fyzických osôb. Zákonodarca použitie prostriedkov obmedzenia pri poskytovaní sociálnych služieb pripustil len ako krajný postup, ktorý má plniť hlavne funkciu špeciality a tento legitimizoval (jasne, zrozumiteľne a precízne) len za súčasného splnenia vyššie uvedených podmienok a zároveň následného splnenia povinností informačných a súvisiacich so zaznamenávaním obmedzení prijímateľa sociálnej služby, keďže opodstatnenosť takéhoto zásahu musí byť v každom jednotlivom

pripade aj náležite zdokumentovaná a osvedčená.

10. Za prostriedky telesného obmedzenia sa v ustanovení § 10 ods. 3 zákon o sociálnych službách určuje **zvládnutie situácie použitím rôznych špeciálnych úchopov, umiestnením prijímateľa sociálnej služby do miestnosti, ktorá je určená na bezpečný pobyt alebo použitím liekov na základe pokynu lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria**. Ide pritom o **taxatívny** (úplný) výpočet týchto prostriedkov telesného obmedzenia prijímateľa sociálnej služby a nie je možné ho rozširovať, a to ani analogickým výkladom. **Fixácia prijímateľov sociálnej služby nie je prostriedkom telesného obmedzenia, ktorý by bol špecifikovaný v zákone o sociálnych službách a teda ipso facto dovolený**. Rozširovanie prostriedkov telesného či netelesného obmedzenia výkladom nie je prípustné, bráni tomu aj teleologický výklad zákona o sociálnych službách. Okrem toho, ustanovenie § 6 zákona o sociálnych službách zdôrazňuje rešpektovanie a dodržiavanie účelu zákona, ktorým je ochrana prijímateľov sociálnej služby v kontexte zabezpečenia ich základných práv a slobôd a ich ľudskej dôstojnosti. Taxatívnosť výpočtu prostriedkov telesného obmedzenia v zákone o sociálnych službách **je determinovaná povahou týchto prostriedkov predstavujúcich zásah do základných ľudských práv a slobôd**. Svojvôľa, hoci vychádzajúca z dobrého úmyslu, pri určovaní prostriedkov zásahu do sféry základných ľudských práv a slobôd je z povahy vecí *a priori* vylúčená.
11. Obmedzovacími prostriedkami podľa ustanovenia § 9b ods. 2 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinného (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“) sú aj mechanické obmedzenia na zabránenie voľného pohybu, medzi ktoré zaraďujeme i ochranný pás alebo popruh – použitie týchto obmedzovacích prostriedkov je možné výhradne **pri poskytovaní ústavnej starostlivosti** (ustanovenie § 9b ods. 1 zákona o zdravotnej starostlivosti). Ústavnú starostlivosť je možné poskytovať len v zariadeniach podľa ustanovenia § 7 ods. 4 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, medzi ktoré zákonodarca **zariadenia sociálnych služieb nezaraďuje**. Znaky jednotlivých zariadení ústavnej starostlivosti sú upravené v ustanoveniach § 11 – § 16a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 84/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú určujúce znaky jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení v znení neskorších predpisov. Zároveň pri použití týchto obmedzení je nutné splniť ďalšie podmienky podľa ustanovenia § 9b zákona o zdravotnej starostlivosti a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva č. 358/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o používaní obmedzovacích prostriedkov a vedení registra obmedzovacích prostriedkov v znení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva č. 43/2025 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 358/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o používaní obmedzovacích prostriedkov a vedení registra obmedzovacích prostriedkov (ďalej len „vyhláška o používaní obmedzovacích prostriedkov a vedení registra obmedzovacích prostriedkov“). **Vzhľadom na platnú právnu úpravu obmedzenia uvedené v zákone o zdravotnej starostlivosti nie je možné používať v iných zariadeniach ako zariadeniach ústavnej starostlivosti, teda nie je možné ich používať ani v zariadeniach sociálnych služieb**. Fixáciu horných končatín fixačnými pásmi nemožno vnímať ani ako odborný a zdravotne indikovaný postup. Fixácia ako upevnenie, znehybnenie tela fyzickej osoby alebo niektorej jeho časti je zdravotným úkonom len ako stabilizačná či korekčná technika. Druhy obmedzení, ktoré je možné

používať v zariadeniach sociálnych služieb sú stanovené v § 10 zákona o sociálnych službách. Ani napriek odporúčaniu zo strany ošetrojúceho lekára nie je možné pri poskytovaní sociálnej služby obmedzovať osoby – prijímateľov sociálnej služby spôsobom, ktorý upravuje zákon o zdravotnej starostlivosti. V prípade prijímateľa sociálnej služby **nešlo o jeho stabilizáciu**, teda stabilizáciu určitej telesnej polohy prijímateľa (sed, ľah, prispôbenie držania/polohy tela) mechanickými prostriedkami, **za účelom zvýšenia jeho komfortu, prispôbenia polohy ľudského tela**, ani nešlo o *ad hoc* a časovo limitované opatrenie vo vzťahu k stabilizácii telesnej polohy prijímateľa na napr. **zamedzenie jeho pádu, pridržanie prijímateľa pri niektorých úkonoch, presun** osoby napr. na mechanickom vozíku, všetko však v bežných situáciách, ale išlo o jeho telesné obmedzenie z dôvodu prevencie proti vysokému riziku vytiahnutia zavedenej sondy PEG počas dňa i v situácii, kedy bol/mohol byť život a zdravie prijímateľa ohrozený.

12. **Neexistencia iných odborných opatrení nemôže odôvodňovať používanie telesných obmedzení voči prijímateľom sociálnej služby.** Rovnako takýto postup nemožno odôvodniť odporúčaním zo strany lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria, ktoré poskytovateľa sociálnej služby nezbavuje povinnosti konať v súlade so zákonom o sociálnych službách. V neposlednom rade nemôže byť použitie obmedzujúcich prostriedkov dôvodom pre uľahčenie práce odborného personálu poskytovateľa sociálnej služby.
13. Zo zákonného pravidla „nepoužívať prostriedky fyzického a nefyzického obmedzenia prijímateľa sociálnej služby“ vyplýva, že poskytovateľ sociálnej služby má poskytovať sociálne služby tak, aby metódy a postupy používané pri poskytovaní týchto služieb účinne, ale zároveň v súlade so zákonom o sociálnych službách, predchádzali situáciám, kde by vznikla potreba použiť obmedzenia voči prijímateľovi – či už telesné alebo netelesné. Poskytovateľ si tak musí osvojiť problematiku rizika a zodpovednosti, a to aj v súvislosti s právami prijímateľov sociálnej služby. Zároveň má pri reálnom poskytovaní služieb aplikovať etické aspekty, pričom je dôležité hľadať a preveriť čo najmenej obmedzujúce riešenia pre prijímateľa sociálnej služby.
14. Ministerstvo uvádza, že nie je možné nahradiť povinnosti vyplývajúce poskytovateľovi pri poskytovaní sociálnej služby zo zákona o sociálnych službách, medzi nimi i povinnosť plniť štandardy kvality poskytovanej sociálnej služby (štandard – prevencia krízových situácií a práca s rizikom v sociálnych službách) takými postupmi, ktoré **vedú k použitiu obmedzujúcich prostriedkov v sociálnych službách nedovolených**. Zákon o sociálnych službách primárne kladie dôraz na **prevenciu situácií**, ktoré by mohli vyvolať použitie prostriedkov obmedzenia. Kladie teda dôraz na **individualizovanú podporu a prístup k osobám s rizikovým správaním**. V tomto zmysle zákon o sociálnych službách reglementuje celé spektrum postupov a povinností poskytovateľa sociálnej služby, a práve touto detailnou úpravou i navádza a ukladá poskytovateľovi povinnosť postupovať tak, aby riziko vzniku týchto situácií obzvlášť vzhľadom na postavenie a práva prijímateľa sociálnej služby bolo žiadne resp. čo najmenšie. **Ministerstvo predpokladá a nabáda k rešpektovaniu platnej právnej úpravy v oblasti sociálnych služieb**, vrátane detailných štandardov kvality a ich kritérií (príloha č. 2 k zákonu o sociálnych službách), ktoré vníma i ako **prevenciu, či garanciu bezpečného a zákonného prostredia poskytovania sociálnych služieb**.

K SPRÁVNEMU KONANIU A K VÝŠKE POKUTY

15. Ustanovenie § 101 ods. 1 písm. b) zákona o sociálnych službách účinné do 31. 12. 2025 určuje, že správneho deliktu v oblasti sociálnych služieb sa poskytovateľ dopustí, ak pri poskytovaní sociálnej služby poruší povinnosť podľa ustanovenia § 10 zákona o sociálnych službách.
16. Dňa 06. 05. 2026 bolo poskytovateľovi sociálnej služby doručené oznámenie o začatí správneho konania o uložení pokuty zo dňa 05. 05. 2026 (č. záznamu 47596/2026) a zároveň bol vyzvaný, aby sa v lehote do 7 dní odo dňa doručenia oznámenia vyjadril k podkladom rozhodnutia, k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhol jeho doplnenie.
17. Účastník konania dňa 11.05.2026 doručil ministerstvu svoje **vyjadrenie zo dňa 11. 05. 2026**, v ktorom uvádza, že prijímateľ sociálnej služby pán [REDAKOVANÉ] bol do zariadenia prijatý po ukončení hospitalizácie. Bol imobilný s čiastočne zachovanou schopnosťou pohybu dolných a horných končatín, so zavedenou PEG sondou. Pri pohybe horných končatín si neustále siahla na PEG hadičku a mal tendenciu ju vytiahnuť. Vzhľadom na zhoršený stav jeho kognitívnych schopností a dezorientáciu nebolo možné využiť edukáciu a netelesné formy obmedzenia ako realizovateľné preventívne opatrenia pred vytrhnutím sondy PEG. Z týchto dôvodov zamestnanci zdravotníckeho úseku prijímateľovi opakovane fixovali horné končatiny, najmä počas kŕmenia sondou, certifikovanými fixačnými pomôckami, **a to z preventívnych dôvodov**, aby nedošlo k ohrozeniu života a zdravia jeho samotného. Fixovanie horných končatín certifikovanými fixačnými pásmi bolo realizované v období do zaobstarania špeciálnych návlekov na ruky (v období 5 dní). Špeciálne návleky na ruky sa začali u prijímateľa používať ako preventívne opatrenie k zabráneniu poškodenia/vytrhnutia sondy PEG samotným prijímateľom hneď po ich zakúpení. **Uvedená situácia bola v ošetrovateľskej dokumentácii vyhodnotená ako riziková s negatívnym vplyvom na jeho zdravotný stav.** Pri poskytovaní sociálnej služby pánom [REDAKOVANÉ] zamestnanci používali uvedené prostriedky telesného obmedzenia. Oprávnené sa domnievali, že konaním prijímateľa sociálnej služby mohol byť priamo ohrozený jeho život alebo jeho zdravie. Účastník konania ďalej poukazuje na dilemu, ktorú musia riešiť takmer denne v zariadeniach sociálnych služieb pri poskytovaní sociálnych služieb odkázaným osobám, či dodržať legislatívne ustanovenia o používaní obmedzovacích prostriedkov alebo využiť realizovateľné možnosti ochrany života a zdravia prijímateľa pred jeho neúmyselným sebaopoškodzovaním. Zamestnanci sa rozhodli situáciu vyriešiť spôsobom, ktorý nebol lege artis, ale bol najmenej zaťažujúcou možnosťou ako reálne ochrániť život a zdravie prijímateľa sociálnej služby. Informáciu o obmedzení prijímateľa sociálnej služby transparentným spôsobom poskytli ministerstvu prostredníctvom informačného systému. Účastník konania sa stotožňuje s dôvodmi a opodstatnenosťou zákazu obmedzovacích prostriedkov u prijímateľov sociálnej služby v zákone o sociálnych službách, pretože sú v záujme dodržiavania jeho základných ľudských práv a slobôd. Základným problémom podľa neho je ad absurdum nastavená požadovaná miera a rozsah zákazu používania obmedzovacích prostriedkov pri poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti ako jednej z foriem zdravotnej starostlivosti. Legislatívny zámer chrániť život, zdravie a ľudské práva prijímateľa sa v niektorých špecifických situáciách obracia proti nemu samotnému. Rovnako zamestnanci sú nútení riešiť legislatívno-etické dilemy – dodržať ustanovenia zákona a ochrániť seba pred sankciami alebo ochrániť život a zdravie prijímateľa. Účastník konania ďalej upozorňuje na rozpor v používaní obmedzovacích prostriedkov v aktuálnej legislatíve – na poskytovateľov sociálnych služieb a na poskytovanie zdravotnej

starostlivosti sú kladené rozdielne požiadavky. Zariadenia sociálnych služieb pritom poskytujú aj zdravotnú starostlivosť v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti, a preto sa na ne vzťahujú aj príslušné právne predpisy v oblasti zdravotníctva. Z toho dôvodu považuje účastník konania za potrebné zosúladiť ustanovenie § 10 zákona o sociálnych službách so znením vyhlášky o používaní obmedzovacích prostriedkov a vedení registra obmedzovacích prostriedkov, inak nebude možné do zariadení sociálnych služieb prijímať osoby, ktoré sú odkázané, avšak napr. z dôvodu prijímania stravy majú zavedenú sondu PEG. Z hľadiska aplikačnej praxe je nevyhnutné zabezpečiť jednoznačnú legislatívnu kompatibilitu a predísť duplicitným alebo obsahovo odlišným požiadavkám na používanie obmedzovacích prostriedkov a vedenie evidencie. Súčasný nesúlad vedie k právnej neistote poskytovateľov sociálnych služieb a k rozdielnej interpretácii povinností. ISV ministerstva nejednému poskytovateľovi uvedený stav vytýkala. Podľa účastníka konania je na mieste, aby boli prijaté účinné zmeny a nie sankcie. Ďalej uvádza, že dôkazom nevyhnutnosti legislatívnej úpravy sú aj odlišné stanoviská Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a ISV napríklad k použitiu fixácie prijímateľa, ktorá je indikovaná priamo lekárom z dôvodu ochrany zdravia prijímateľa. Účastník konania uvádza, že jeho stanovisko nevyrieši – pre poskytovateľov – závažné problémy, avšak pre zachovanie pomoci odkázaným osobám so špecifickými potrebami je dôležité, aby ministerstvo prijalo riešenie, ktoré sa ponúka.

18. Úradným listom zo dňa 25. 05. 2026 (č. záznamu 53937/2026) bol účastník konania podľa ustanovenia § 33 ods. 2 správneho poriadku vyzvaný **na vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia pred jeho vydaním** v lehote 5 dní odo dňa doručenia tejto výzvy. Účastník konania sa k podkladom rozhodnutia vyjadril listom zo dňa 27. 05. 2026 v ktorom uvádza, že 11. 05. 2026 doručil ministerstvu stanovisko a ďalšie pripomienky nemá a zasiela stanovisko v pôvodnom znení.
19. K vyjadreniu účastníka konania ministerstvo, okrem toho, čo už bolo vyššie uvedené, uvádza, že ochrana zdravia a bezpečnosti prijímateľa sociálnej služby predstavuje legitímny cieľ, avšak tento nemôže v právnom štáte úplne eliminovať základné práva na osobnú slobodu a ľudskú dôstojnosť. Poskytovateľ je povinný hľadať rovnováhu medzi bezpečnosťou a integritou prijímateľa sociálnej služby, a to takým spôsobom, aby dochádzalo k dodržiavaniu právnych predpisov.
Poskytovateľ definoval v rizikovom pláne „*hrozí riziko vytrhnutia PEG sondy, čo by mohlo mať za následok, že by nemohol prijímať stravu a ocitol by sa v ohrození života.*“ ako jediný spôsob na minimalizáciu tohto rizika na prijateľnú úroveň „*Použitie špeciálnej pomôcky na ruku, ktorá mu umožní pohyb hornej končatiny, ako zabránenie vytrhnutia PEG sondy.*“, pričom iný spôsob eliminácie tohto rizika nenavrhol, a teda riziko mienil eliminovať výlučne používaním špeciálnych návlekov na ruky/rukavice (ktorými v deň začatia poskytovania sociálnej služby pánov [REDACTED] evidentne nedisponoval). Tieto špeciálne návleky na ruky/rukavice začal u prijímateľa sociálnej služby používať ako preventívne opatrenie k zabráneniu poškodenia/vytrhnutia PEG hadičky po uplynutí 5 dní. Dovtedy používal fixačné pásy.
Nemožno prisvedčiť ani tvrdeniu poskytovateľa sociálnej služby, že vzhľadom na zhoršený stav kognitívnych schopností a dezorientáciu prijímateľa sociálnej služby nebolo možné využiť edukáciu a netelesné formy obmedzenia ako realizovateľné preventívne opatrenia pred vytrhnutím sondy PEG opatrenia, a teda fixovanie horných končatín bolo jediným možným riešením.
Zo zákonného pravidla „nepoužívanie prostriedkov fyzického a nefyzického obmedzenia prijímateľa sociálnej služby“ vyplýva povinnosť poskytovateľa sociálnej služby zabezpečiť

poskytovanie sociálnych služieb takým spôsobom, aby používané metódy, postupy a opatrenia účinne predchádzali vzniku situácií, ktoré by si vyžadovali použitie fyzického alebo nefyzického obmedzenia prijímateľa sociálnej služby. Každá fixácia, ktorá človeku bráni v slobodnom pohybe, je obmedzovacím prostriedkom s vyššou či menšou mierou rizika. Ani dobrý úmysel nezabavuje poskytovateľa sociálnej služby povinností uložených mu platnou právnou úpravou. Rovnako použitie fixácie, ktorá je indikovaná priamo lekárom nemôže stáť nad povinnosťou poskytovateľa sociálnej služby chrániť telesnú integritu prijímateľa sociálnej služby v reálnom čase. Účel použitia obmedzovacieho prostriedku (ochrana pred vytrhnutím PEG sondy) tak nemení právnu povahu tohto zásahu ako invazívneho obmedzenia osobnej slobody a pohybu. K rozdielnej právnej úpravy vo veci obmedzovacích prostriedkov v zariadeniach sociálnej pomoci (sociálne služby) v ústavnej zdravotnej starostlivosti sa ministerstvo vyjadrilo v 11. bode tohto rozhodnutia. Zároveň je nutné uviesť, že ministerstvo sa v tomto rozhodnutí pridrižiava právnej úpravy účinnej v čase spáchania správneho deliktu.

20. **Zodpovednosť za spáchanie správneho deliktu právnickej osoby je založená na objektívnom princípe, čiže sa posudzuje bez ohľadu na zavinenie.**
21. Podľa ustanovenia § 10 ods. 2 písm. b) prvého bodu zákona o inšpekcii v sociálnych veciach účinné do 31. 12. 2025 ministerstvo uloží za správny delikt v oblasti sociálnych služieb pokutu do 5 000 eur.
22. Ministerstvo týmto rozhodnutím, po zvážení všetkých okolností, ukladá dozorovanému subjektu – poskytovateľovi sociálnej služby **pokutu vo výške 1 000 eur**. Platná právna úprava určuje zvážiť ministerstvu pri určení výšky pokuty závažnosť, následky, opakovanie sa deliktu alebo spáchanie viacerých správnych deliktov.
23. Z hľadiska **závažnosti a následkov** je potrebné poukázať na to, že porušenie povinností ustanovených v § 10 zákona o sociálnych službách patrí medzi najzávažnejšie, keďže sa jedná o zásah do **integrity, dôstojnosti a slobody** prijímateľa sociálnej služby, a to predovšetkým s prihliadnutím na charakter individuálneho objektu deliktu, čiže záujem, proti ktorému delikt smeruje a ku ktorému je ochrana právnym predpisom určená. Na používanie telesných a netelesných obmedzení prijímateľa sociálnej služby je i podľa dôvodovej správy k zákonu o sociálnych službách potrebné striktné dohliadať. Niektorí prijímatelia sociálnej služby vzhľadom na ich fyzické, psychické, vekové obmedzenia a znevýhodnenia si vyžadujú vyššiu mieru odbornej starostlivosti, pomoci a dohľadu. V týchto prípadoch nie je možné túto starostlivosť, pomoc či dohľad nahrádzať opatreniami, ktoré zasahujú do aspektov základných ľudských práv a slobôd.
24. Ministerstvo pri **stanovovaní výšky pokuty** postupovalo teda tak, aby výška pokuty plnila represívnu funkciu a aby táto pokuta pôsobila na dozorovaný subjekt výchovne a zároveň plnila funkciu generálnej prevencie. Hodnoteniu „opakovanosti“ ani viacerých druhov správnych deliktov sa ministerstvo nevenovalo, keďže nie sú obsahom skutkového stavu tohto správneho konania o uložení pokuty.
25. Na základe uvedených skutočností ministerstvo rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku v lehote

do 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia správneho orgánu, ktorý ho vydal. Včas podaný rozklad proti tomuto rozhodnutiu má odkladný účinok. Právoplatné rozhodnutie je preskúmateľné súdom.

PhDr. Norbert Knapp
generálny riaditeľ